

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10160/22

EF 166
ECOFIN 615
DELECT 86

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	9. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	C(2022) 3584 final
Asia:	KOMISSIION DELEGOITU ASETUS (EU) .../..., annettu 9.6.2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäkauden jatkamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja C(2022) 3584 final.

Liite: C(2022) 3584 final

Bryssel 9.6.2022
C(2022) 3584 final

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../...,

annettu 9.6.2022,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäkauden jatkamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. DELEGOIDUN SÄÄDÖKSEN TAUSTA

OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetussa asetuksessa (EU) N:o 648/2012 (Euroopan markkinarakenneasetus, jäljempänä 'EMIR-asetus') säädetään, että tietyt kriteerit täyttävät eläkejärjestelmät vapautetaan väliaikaisesti määräysvelvollisuudesta. Tämä siirtymäkausi vahvistetaan EMIR-asetuksen 89 artiklan 1 kohdassa, ja se antaa keskusvastapuolille, eläkejärjestelmille ja määräysosapuolille lisääntynyttä kehittää toteuttamiskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla eläkejärjestelmät voisivat vastata käteisvaroina annettavia vaihtuvia vakuuksia koskeviin keskusvastapuolten pyyntöihin. Tällä lievennetään johdannaissopimusten keskusvastapuolimäärityksen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia tulevien eläkeläisten eläke-etuuksiin.

Väliaikaista vapautusta on jatkettu vuosien mittaan, koska toteutuskelpoista teknistä ratkaisua ei ole löytynyt.

- EMIR-asetuksen uudelleentarkastelussa (asetus (EU) 2019/834, ”EMIR Refit”) vapautuksen voimassaoloa jatkettiin 18. kesäkuuta 2021 saakka.
- EMIR-asetuksen 85 artiklan 2 kohdan mukaan sitä voidaan jatkaa komission delegoidulla säädöksellä kahdesti, yhdellä vuodella kerrallaan. Asetuksen perimmäisenä tavoitteena on kuitenkin edelleen eläkejärjestelmien keskusvastapuolimääritys.
- Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät vastustaneet käsittelyissään 8. kesäkuuta 2021 ja 10. kesäkuuta 2021 komission 6. toukokuuta 2021 antamaa ehdotusta vapautuksen voimassaolon jatkamisesta vielä yhdellä vuodella, joten vapautus on tällä hetkellä voimassa 18. kesäkuuta 2022 saakka.¹

Komissio ehdottaa tällä delegoidulla säädöksellä, että voimassa olevaa vapautusta pidennetään yhdellä lisävuodella. Tämä on viimeinen mahdollinen pidentäminen nykyisen EMIR-kehiksen puitteissa.

2. SÄÄDÖKSEN HYVÄKSYMISTÄ EDELTÄNEET KUULEMISET

EMIR Refit tarjoaa kattavan kehyksen, jonka avulla voidaan arvioida edistymistä toteutuskelpoisten ratkaisujen löytämisessä eläkejärjestelmien keskusvastapuolimäärityksen esteiden poistamiseksi. EMIR-asetuksen 85 artiklan 2 kohdan mukaan komissio laatii vuosittain kertomuksen, jossa arvioidaan, onko toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja kehitetty siihen, että eläkejärjestelmät voivat kattaa vaihtuvat vakuudet käteisvaroina tai siirtää muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina. Siinä arvioidaan myös lisätoimenpiteiden tarvetta tällaisten toteutuskelpoisten teknisten ratkaisujen löytämiseksi.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA), on yhteistyössä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA), Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ja Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) kanssa toimitettava komissiolle vuosittain kertomuksia tästä aiheesta komission arvioinnin tueksi. Lisäksi komission on perustettava asiantuntijaryhmä, joka koostuu keskusvastapuolten, määräysosapuolten, eläkejärjestelmien ja muiden asiaankuuluvien osapuolten edustajista, jäljempänä 'eläkejärjestelmien asiantuntijaryhmä'.

¹ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/962, annettu 6 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäkauden jatkamisesta (EUVL L 213, 16.6.2021, s. 1).

Sen tehtävänä on valvoa osapuolten toimia ja arvioida edistymistä sellaisten toteutuskelpoisten teknisten ratkaisujen kehittämisessä, joilla mahdollistetaan OTC-johdannaissopimusten määrittäminen eläkejärjestelmissä. Keskusvastapuolten, määrätysoapuolten ja eläkejärjestelmien on pyrittävä parhaansa mukaan edistämään toteutuskelpoisten teknisten ratkaisujen kehittämistä.

Komissio julkaisi kertomuksensa lainsäätäjille syyskuussa 2020 (COM(2020) 574 final, 23.9.2020) ja toukokuussa 2021 (COM(2021) 224 final, 6.5.2021). Kertomuksissaan komissio totesi, että eläkejärjestelmien likviditeettitilanne on parantunut vuosien mittaan ja asianomaiset sidosryhmät ovat edistyneet toteutuskelpoisten ratkaisujen löytämisessä. Erityisesti keskusvastapuolet ovat kehittäneet tai kehittävät parhaillaan helpotetun pääsyn malleja määritettyjen takaisinostosopimusten² markkinoille, joilla eläkejärjestelmät voisivat muuntaa muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia käteiseksi. Jotkin eläkejärjestelmät määrittävät jo vapaaehtoisesti osan johdannaistaan määrätysoapuolten asiakkaina. Kertomuksissa korostettiin, että eläkejärjestelmien haasteena ovat edelleen käteisvaroina asetettavat vaihtuvat vakuudet stressiaikojen markkinaolosuhteissa, jolloin keskusvastapuolten käteisvakuuspyynnöt voivat olla mittavia eikä eläkejärjestelmien kykyä turvautua takaisinostomarkkinoihin välttämättä aina voida varmistaa.

Komissio sai ESMAn viimeisimmän kertomuksen³ 25. tammikuuta 2022. Kertomus vahvisti sen, että ESMAn joulukuussa 2020 antamassa kertomuksessa⁴ esitetty kuvaus, analyysi ja havainnot pätevät pääosin edelleen, mutta tällä kertaa keskityttiin eläkejärjestelmien määrittämistä koskeviin toimintavalmiuksiin. ESMAn päätelmä on, että eläkejärjestelmät ovat suurelta osin toiminnallisesti valmiita määrittämistä varten, ja yhä useammat määrittävät vapaaehtoisesti ainakin osan johdannaissalkuistaan, mutta eläkejärjestelmät ja asianomaiset markkinatoimijat tarvitsevat aikaa saadakseen määrittä- ja vakuudenhallintamenettelynsä valmiiksi. Lisäksi ESMA katsoo, että eläkejärjestelmien määrittämisvelvollisuuden alkamista olisi tarkasteltava osana EU:n määrittämisvelvollisuuden kehittämistä. Tämän vuoksi se päätyi suosittelemaan vapautuksen voimassaolon jatkamista yhdellä vuodella.

Eläkejärjestelmien asiantuntijaryhmän keskusteluissa on tuettu tätä päätelmää. Ryhmä on kokoontunut kuusi kertaa sen jälkeen, kun se perustettiin vuonna 2019, viimeksi maaliskuussa 2022. Viimeisimmässä kokouksessa osallistujat totesivat, että eläkejärjestelmät ovat pitkälti valmiita määrittämis- ja toimintaan, niillä on käytössä määrittämis- ja neuvottelumenettelyjä ja ne ovat jo määrittäneet vapaaehtoisesti joitakin kauppoja. Asiantuntijaryhmän eläkejärjestelmien edustajat ovat kuitenkin korostaneet, että ongelmakohtana on edelleen se, onko eläkejärjestelmissä stressikausina käytettävissä riittävästi likviditeettiä voidakseen vastata käteisvaroina annettavia vaihtuvia vakuuksia koskeviin pyyntöihin, minkä vuoksi osa on edelleen haluttomia määrittämään valtaosan johdannaissalkuistaan.

ESMAN raportin ja eläkejärjestelmien asiantuntijaryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella komissio laati kertomuksen⁵, jossa todetaan, että vuodesta 2019 lähtien eläkejärjestelmien

² Takaisinostosopimus ('repo') on sopimus arvopapereiden myymisestä tiettyyn hintaan ja niiden ostamisesta myöhempanä ajankohtana takaisin sovittuun hintaan. Takaisinostosopimusten markkinoilla kohtaavat yritykset, jotka tarjoavat käteistä vastaan vakuuksia, ja yritykset, jotka tarjoavat vakuuksia vastaan käteistä.

³ *Clearing obligation for pension scheme arrangements*, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, ESMA70-451-110, 25. tammikuuta 2022.

⁴ *Report on the Central Clearing Solutions for Pension Scheme Arrangements (No.2)*, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, ESMA70-151-3248, 17. joulukuuta 2020.

⁵ COM (2022) 254. Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle: OTC-johdannaista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä 4 päivänä heinäkuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 834/2019, 85 artiklan 2 kohdan mukainen kertomus, jossa arvioidaan, onko kehitetty toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja

keskusvastapuolimäärityksessä on edistytty merkittävästi. Lisäksi jotkin eläkejärjestelmät ovat osittain siirtyneet vapaaehtoisesti keskusvastapuolimääritykseen. Eläkejärjestelmien määritysten helpottamiseksi tarvitaan kuitenkin lisäkannustimia. EU:n keskusvastapuolten erityisesti olisi käytettävä nyt saatu lisäaika helpotetun pääsyn ja vakuuksien muuntamisen mallien kehittämiseen, jotta niistä tulisi houkuttelevampia eläkejärjestelmille.

Lisäksi komission yksiköt ovat kuulleet Euroopan arvopaperikomitean asiantuntijaryhmää ehdotuksesta delegoiduksi säädökseksi eläkejärjestelmien keskusvastapuolimääritystä koskevan vapautuksen jatkamisesta vuodelta kesäkuuhun 2023 asti. Kuulemisesta ilmeni laaja yksimielisyys ehdotukselle jatkaa vapautusta ja tuki sille, että eläkejärjestelmien keskusvastapuolimäärityksestä tulee pakollinen kesäkuussa 2023. Jotkin jäsenvaltiot korostivat tarvetta selkeälle viestinnälle, jonka avulla voidaan varmistaa, että keskusvastapuolet lisäävät määrityskapasiteettiaan ja että eläkejärjestelmät kehittävät maksuvalmiuden hallintaprosessejaan, jotta eläkejärjestelmät pystyvät käyttämään keskusvastapuolimääritystä saumattomasti, kun väliaikainen vapautus määritysvelvollisuudesta päättyy kesäkuussa 2023.

3. DELEGOIDUN SÄÄDÖKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Delegoidun säädöksen antamisoikeudesta säädetään OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä annetun asetuksen (EU) N:o 648/2012 (Euroopan markkinarakennasetus) 85 artiklan 2 kohdassa.

siihen, että eläkejärjestelmät voivat siirtää käteisvaroina ja muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina, ja tarvitaanko mahdollisia toimenpiteitä tällaisten toteutuskelpoisten teknisten ratkaisujen löytämiseksi.

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../...,

annettu 9.6.2022,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäkauden jatkamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä 4 päivänä heinäkuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012⁶ ja erityisesti sen 85 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädettyä määritysvelvollisuutta ei sovelleta 18 päivään kesäkuuta 2021 asti OTC-johdannais sopimuksiin, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät eläkejärjestelmien vakavaraisuuteen suoraan liittyviä sijoitusriskejä, eikä yhteisöihin, jotka on perustettu korvauksen maksamiseksi eläkejärjestelmien jäsenille maksukyvyttömyystapauksessa. Siirtymäkausi otettiin käyttöön, jotta voitaisiin kehittää toteuttamiskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla eläkejärjestelmät voivat siirtää käteisvaroina ja muita kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina, millä vältettäisiin tulevien eläkeläisten eläke-etuuksiin kohdistuvat kielteiset vaikutukset, joita määritysvelvollisuuden välitön soveltaminen tällaisiin OTC-johdannais sopimuksiin aiheuttaisi.
- (2) Asetuksen (EU) N:o 648/2012 85 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa komissiolle annetaan valtuudet pidentää kyseisen asetuksen 89 artiklan 1 kohdassa säädettyä siirtymäaikaa kahdesti yhdellä vuodella kerrallaan, jos komissio katsoo, että ei ole kehitetty toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla eläkejärjestelmät voivat siirtää käteisvaroina ja muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina, eivätkä johdannais sopimusten keskusvastapuolimäärityksen kielteiset vaikutukset tulevien eläkeläisten eläke-etuuksiin ole muuttuneet. Tätä varten asetuksen (EU) N:o 648/2012 85 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa edellytetään, että komissio laatii siirtymäkauden lopulliseen pidentämiseen saakka vuosittain kertomuksen, jossa arvioidaan, onko toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja kehitetty ja onko tarpeen hyväksyä mahdollisia toimenpiteitä tällaisten toteutuskelpoisten teknisten ratkaisujen löytämiseksi.
- (3) Komissio on antanut kaksi vuosittaista kertomusta, 23 päivänä syyskuuta 2020⁷ ja 6 päivänä toukokuuta 2021⁸. Kyseisissä kertomuksissa komissio totesi, että

⁶ EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁷ COM(2020) 574 final.

⁸ COM(2021) 224 final.

markkinatoimijat ovat vuosien mittaan pyrkineet kehittämään asianmukaisia teknisiä ratkaisuja, joihin sisältyy vakuuksien muuntaminen joko määrätyösapuolten avulla tai määritettyjen takaisinostosopimusten markkinoiden kautta. Komissio pani myös merkille, että jotkin eläkejärjestelmät ovat alkaneet määrittää vapaaehtoisesti osan johdannaissalkuistaan keskitetysti. Kertomuksessa todettiin, että eläkejärjestelmien suurimpana haasteena on edelleen likviditeetin saatavuus vaihtuvien vakuuksien asettamiseksi stressiaikojen markkinaolosuhteissa, koska sen vaatiminen lisäisi nopeasti ja merkittävästi eläkejärjestelmien käteisvarojen loppumisen riskiä.

- (4) Asetuksen (EU) N:o 648/2012 85 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa edellytetään, että Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä 'ESMA', toimittaa yhteistyössä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa komissiolle vuosittain kertomuksen, jossa arvioidaan, ovatko keskusvastapuolet, määrätyösapuolet ja eläkejärjestelmät toteuttaneet asianmukaisia toimia ja kehittäneet toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joilla mahdollistetaan tällaisten järjestelmien osallistuminen keskusvastapuolimääritykseen siten, että ne voivat antaa käteisvaroina ja muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina, mukaan lukien näiden ratkaisujen vaikutukset markkinoiden likviditeettiin ja myötäsykliisyyteen sekä niiden mahdolliset oikeudelliset ja muut vaikutukset.
- (5) Komissio on komission delegoidulla asetuksella (EU) 2021/962⁹ pidentänyt asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdassa säädettyä siirtymäkautta yhden kerran 18 päivään kesäkuuta 2022.
- (6) ESMA toimitti 25 päivänä tammikuuta 2022 viimeisimmän kertomuksensa siitä, ovatko keskusvastapuolet, määrätyösapuolet ja eläkejärjestelmät toteuttaneet asianmukaisia toimia ja kehittäneet toteutuskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joilla mahdollistetaan tällaisten järjestelmien osallistuminen keskusvastapuolimääritykseen siten, että ne voivat antaa käteisvaroina ja muina kuin käteisvaroina olevia vakuuksia vaihtuvina vakuuksina. ESMA vahvisti suurelta osin aiemmissa komissiolle toimitetuissa kertomuksissa esittämänsä aiemmat havainnot, mutta se keskittyi tässä kertomuksessa eläkejärjestelmien toimintavalmiuteen OTC-johdannaissopimusten määrittämisessä. Vaikka yhä useammat eläkejärjestelmät määrittävät vapaaehtoisesti OTC-johdannaissopimuksia ja likviditeettitilanne kehittyi edelleen suotuisasti, ESMA:n raportissa todettiin myös, että eläkejärjestelmät ja asianomaiset markkinatoimijat tarvitsevat riittävästi aikaa saadakseen määritys- ja vakuushallintamenettelynsä valmiiksi. Sen vuoksi ESMA katsoi, että asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdassa säädettyä siirtymäkautta on pidennettävä vielä yhdellä vuodella.
- (7) Tuoreimmassa arviossaan¹⁰ eläkejärjestelmien valmiudesta määrittää johdannaissalkkunsu keskitetysti komissio päätyi samaan lopputulokseen kuin ESMA. Komission analyysin perusteella eläkejärjestelmien likviditeettitilanne on pysynyt vakaana myös markkinoiden viime aikojen stressitilanteissa, ja sen odotetaan jatkavan suotuisaa kehitystään, kun rahastot ottavat käyttöön vaihtoehtoisia malleja päästäkseen takaisinostosopimusten markkinoille. Myönteiset näkymät likviditeetin saatavuudessa

⁹ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/962, annettu 6 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäkauden jatkamisesta (EUVL L 213, 16.6.2021, s. 1).

¹⁰ COM (2022) 254.

ovat johtaneet tilanteeseen, jossa yhä useammat eläkejärjestelmät ovat alkaneet määrittää vapaaehtoisesti ainakin osan johdannaissalkuistaan. Vaihtoehtoisille malleille, joiden avulla hankitaan likviditeettiä takaisinostosopimusten markkinoilta, on kuitenkin annettava aikaa kehittyä, ja samalla eläkejärjestelmien on parannettava sisäistä likviditeettiään ja vakuushallintamenettelyjään.

- (8) Komissio on ottanut huomioon ESMAn kertomuksen ja todennut sen vuoksi, että asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdassa säädettyä siirtymäkautta on tarpeen pidentää yhdellä vuodella.
- (9) Asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdassa säädettyä siirtymäkautta olisi sen vuoksi pidennettävä.
- (10) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sen varmistamiseksi, että siirtymäkautta pidennetään ennen sen päättymistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Pidennetään asetuksen (EU) N:o 648/2012 89 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä siirtymäkautta 18 päivään kesäkuuta 2023.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 9.6.2022

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN